

EUR PA '92

EF på vej til det indre marked

DET INDRE MARKED -STANDARDISERING OG MÆRKNING

KOMMISSIONEN
FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER

Januar 1989

EF's indre Marked:

Den 1. juli 1987 trådte Den Europæiske Fælles Akt (Pakken) i kraft, og grundlaget for De Europæiske Fællesskaber - Rom-traktaten - blev derved grundlæggende ændret. Den fik nemlig tilføjet en artikel 8a, der lyder:

»Fællesskabet træffer de nødvendige foranstaltninger til indtil 31. december 1992 gravist at gennemføre Det indre Marked. Det indre Marked indebærer et område uden indre grænser, men fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital i overensstemmelse med bestemmelserne i denne traktat«.

De Europæiske Fællesskaber:

Juridisk består EF af selvstændige aftaler om tre fællesskaber:

- EKSF, Kul- og stålunionen.
- EØF, Det Europæiske økonomiske fællesskab.
- EURATOM, Det Europæiske atomenergisamarbejde.

EF's medlemmer:

- I 1959 grundlagdes EF af DE SEKS: Forbundsrepublikken Tyskland, Frankrig, Italien og de tre Benelux-lande.
- I 1973 sluttede Danmark, Irland og Storbritannien sig til EF.
- I 1981 tilsluttede sig yderligere Grækenland.
- I 1986 kom endelig Portugal og Spanien til.

EF har herefter ikke ønsket at optage yderligere medlemmer inden etableringen af Det indre Marked inden udgangen af 1992.

Samarbejdspartnere:

EF har nære relationer til alle EFTA-lande og forhandler med EFTA én blok om aftaler på Prøvnings- og Certificeringsområdet.

Herudover har en række EFTA-lande aftale om toldfri samhandel for visse varegrupper samt yderligere en rammeaftale for teknisk-videnskabeligt samarbejde.

EF har indgået en aftale med det Øst-Europæiske Plan-samarbejde COMECON om formaliseret koordinering på en række områder.

EF's arbejdsredskaber:

EF's metode til sikring af Det indre Marked i 1992 baserer sig på udstedelsen af **direktiver**, der gennemføres som nationale love i medlemsstaterne. De tolv med-

mers love på en række områder, der bl.a. har betydning for samhandelen, er således på vej til at blive i meget høj grad enslydende.

Det tekniske grundlag:

Gennem mange år forsøgte EF at harmonisere det europæiske lovgrundlag på baggrund af direktiver, vedtaget med enstemmighed. Denne metode viste sig ikke mulig at anvende på en række tekniske emneområder, hvorfor EF's Ministerråd på Kommissionens forslag den 7. maj 1985 vedtog at anvende den såkaldte »ny metode«, hvor grundlæggende sundheds- og sikkerhedskrav fastlægges i direktivteksten. Her overlades det til de europæiske standardiseringsorganisationer CEN og CENELEC at fastlægge de tekniske specifikationer i tilhørende europæiske standarder, der bliver godkendt som Nationale Standarder i medlemslandene.

Vedtagelse af direktiver:

Til vedtagelse af direktiver efter denne ny metode passerer et direktivforslag følgende instanser:

- Kommissionen (EF-Kommissionen).
- Rådet (Rådet af ministre fra medlemmerne).
- COREPER (Komitéen af Permanente Repræsentanter).
- Parlamentet (Europa-Parlamentet).

Forretningsgangen er her den, noget forenklet, at Kommissionen udarbejder forslag til direktivet, der overgives Parlamentet til såkaldt første behandling.

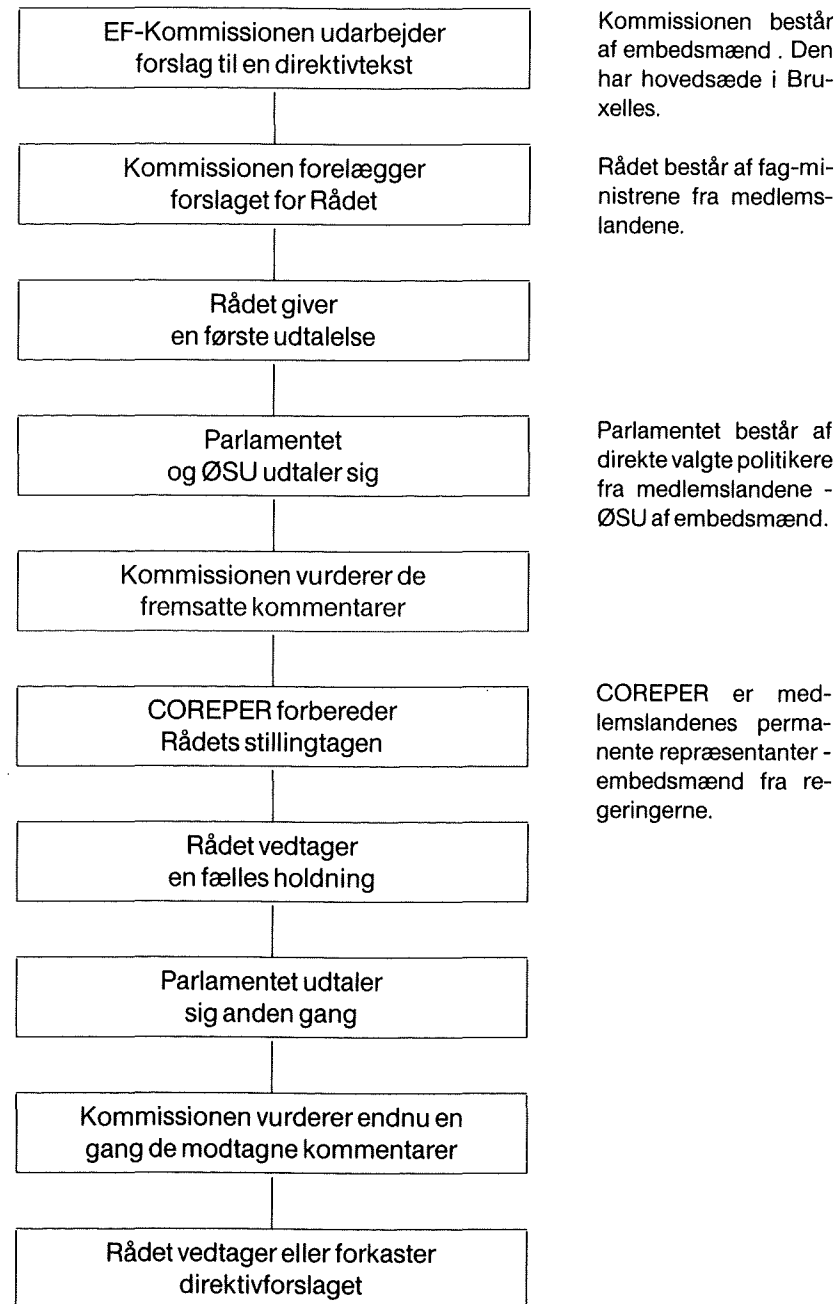
Fra Parlamentet sendes forslaget videre til Rådet, der vedtager en fælles holdning.

Forslaget forelægges derefter igen Parlamentet, der nu med en tidsfrist på tre måneder enten kan tilslutte sig, modsætte sig, eller foreslå ændringer.

I sidstnævnte tilfælde går sagen tilbage til Kommissionen, der kan vælge at ændre forslaget eller ikke. Under alle omstændigheder forelægges forslaget slutteligt Rådet, der inden for tre måneder kan vedtage at godkende eller forkaste det.

Figur 1.

Vedtagelsesproces for et direktiv:

EF's program:

EF's program for skabelsen af Det indre Marked i 1992 kan læses i den såkaldte »Hvidbog« fra 1985 (KOM(85) 310 endelig udg.). Denne Hvidbog, der er en plan for at skabe fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, kapital og arbejdskraft, er opdelt i 222 punkter. Den del af Hvidbogen, der er af interesse her, nemlig afsnittene om fjernelse af tekniske handelshindringer i form af myndighedsforskrifter, produktregler og standarder, behandles specifikt i Hvidbogens punkter 60 til 80. Hvidbogen afsluttes med tidsplaner. Hvidbogen er holdt i et let tilgængeligt sprog og kan være af værdi at studere, specielt for dansk eksportindustri.

Fra Hvidbogens punkter skal specielt fremhæves punkterne

65	Valgt strategi
68-69	»Den ny metode«
71	Prioriterede teknikområder
75	Informationsproceduren
77-78	Gensidig anerkendelse.

Herudover kan det være af interesse at studere pkt. 113-114, Informationsteknologi.

Europæisk standardisering:

De to europæiske standardiseringsorganisationer CEN og CENELEC er officielt anerkendt af Kommissionen som de to »autoriserede« standardiseringsorganisationer, som skal levere de tekniske specifikationer, der hører til »den nye metode«.

Derfor er der mellem Kommissionen og CEN/CENELEC indgået en række aftaler, der beskriver det formaliserede samarbejde.

Samarbejdet bygger primært på en **rammeaftale**, der fastlægger regler for Kommissionens finansiering af en del af udgifterne til udarbejdelsen af de nødvendige europæiske standarder.

Det skal her understreges, at også EFTA deltager i denne finansiering på de områder, hvor man er interesseret.

På baggrund af **rammeaftalen** udarbejdes der mere specificerede kontrakter (de såkaldte mandater) for de enkelte standardiseringsopgaver, der er en følge af direktiverne.

CEN OG CENELEC:

De europæiske standardiseringsorganisationer CEN og CENELEC har som medlemmer og øverste besluttende organ de 18 EF og EFTA medlemmers nationale standardiseringsorganisationer, der alle er private, selvejende institutioner.

I Danmark er det Dansk Standardiseringsråd, der er medlem af CEN, og Dansk Elektrotekniske Komité, der er medlem af CENELEC.

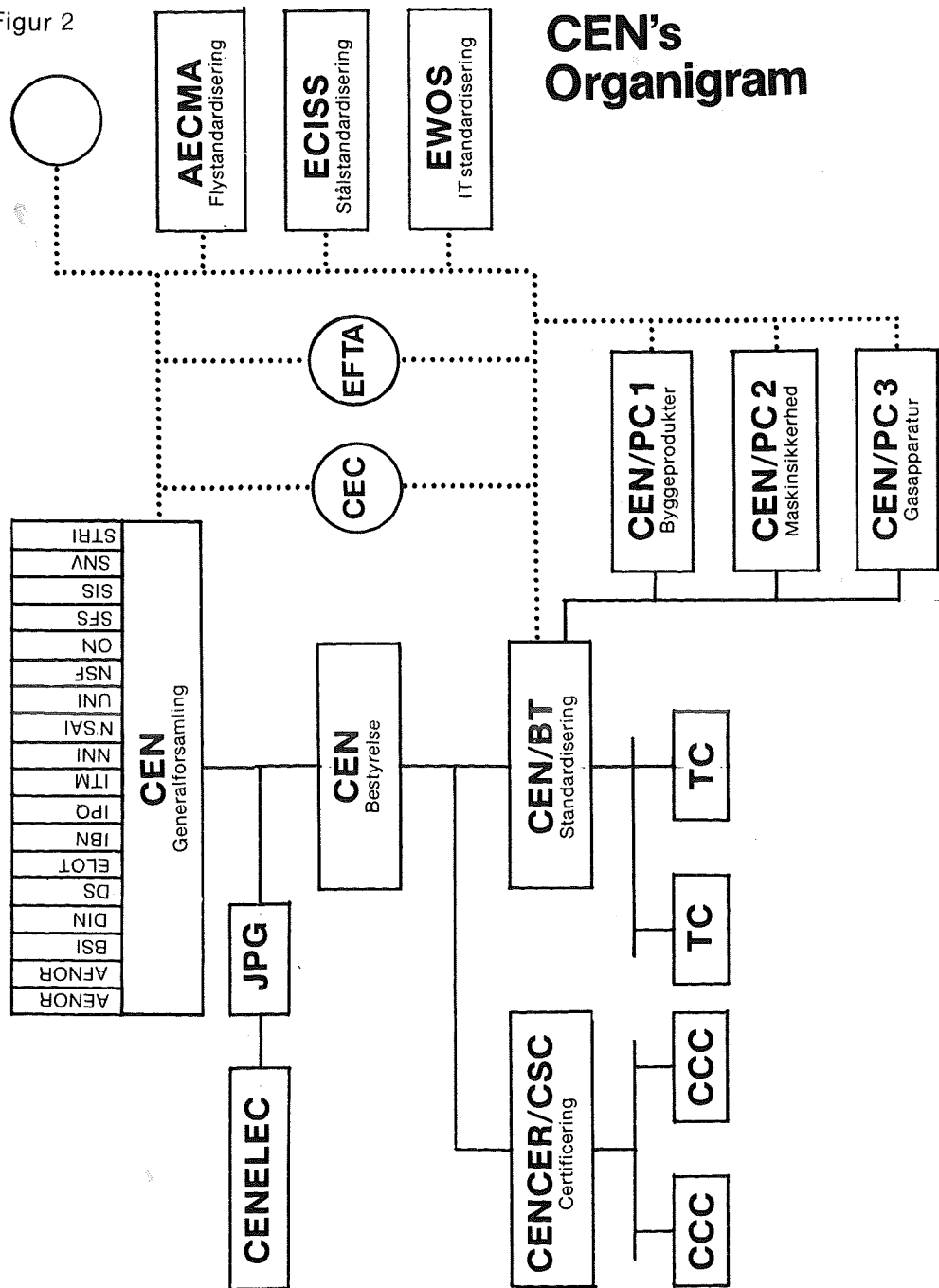
CEN og CENELEC er næsten identisk opbyggede. Til illustration af opbygningen er CEN's organigram vist i figur 2.

CEN's øverste besluttende organ er Generalforsamlingen, der mødes én gang om året for at træffe nødvendige, overordnede beslutninger, herunder godkende regnskab og fastlægge budget, samt - hvert andet år - vælge præsident, formand for CENCER (CEN's certificeringsordning) samt kasserer.

Umiddelbart under Generalforsamlingen ligger CEN's Administrative Board (Bestyrelse), der består af medlemmernes direktører, som mødes tre til mange gange om året og træffer beslutninger om CEN's rutiner, herunder samarbejdet med Kommissionen og EFTA samt andre samarbejdsorganisationer.

Specielt for at koordinere samarbejdet mellem CEN og CENELEC har organisationerne nedsat en Joint Presidents' Group, (JPG).

Figur 2

Samarbejdspartnere:

CEN og CENELEC har indgået en række samarbejdsaftaler med nært beslægtede organisationer.

Af disse skal specielt nævnes ECISS, der er den oprindelige Kul- og Stålunions standardiseringsorgan. Denne er nu overført til CEN's sekretariat.

Det samme gælder den langt nyere EWOS (European Workshop on Open Systems), som er en nær samarbejdspartner inden for standardisering af informationsteknologi.

CEN, CENELEC og CEPT (de europæiske P&T'ere) har nedsat en fælles styrekomité ITSTC, hvor de tre grupperingers standardisering inden for hele informationsteknologi-området samordnes.

Også med AECMA - de europæiske flyfabrikanter - har CEN en fast samarbejdsaftale, idet AECMA, ligesom ECISS, er såkaldt ASB (associated body), der udarbejder forslag til Europæiske Standarder, der efterfølgende godkendes i CEN's regie.

Af andre nære institutioner bør nævnes UEAtc - den europæiske sammenslutning for godkendelse af byggematerialer - og RILEM, den europæiske sammenslutning af prøvelaboratorier for byggematerialer.

Og som helt overordnede må naturligvis også nævnes ISO og IEC, de Internationale standardiseringsorganisationer, der udarbejder standarder på verdensplan.

Alle CEN's medlemmer er medlem af ISO og alle CENELEC's medlemmer med undtagelse af Island er medlem af IEC. Såvel ISO's som IEC's standarder bruges i videst mulig udstrækning som grundlag for Europæiske Standarder.

For ganske nylig har de europæiske P&T'er dannet en ny organisation med domicil i Sydfrankrig: ETSI - European Telecommunications Standardizing Institution med domicil i Nice. Denne organisation er under dannelse med udarbejdelse af statutter m.v. Derfor er samarbejdet med CEN og CENELEC endnu ikke formaliseret, og det er ikke fastlagt, hvordan ETSI skal integreres i ITSTC-samarbejdet. Men målet for ETSI er som for CEN og CENELEC, at udarbejde fælleseuropæiske og dermed ens nationale standarder. ETSI forventes også meget snart godkendt af Kommissionen på linie med CEN og CENELEC.

CEN og CENELEC's arbejdsmåder:

Både CEN og CENELEC har sekretariater, der er placeret i et fællesdomicil i Bruxelles med en række fælles funktioner som edb-afdeling, informationservice, mødefaciliteter m.v. Sekretariaterne har tilsammen godt 70 ansatte.

Standardiseringsarbejdet udføres af en række tekniske komitéer (TC) med arbejdsudvalg, hvor hver komité koordinerer arbejdet inden for et snævert teknisk område. Samtlige tekniske komitéer er udlagt til de nationale medlemmer, der virker som

sekretariatet for de pågældende komitéer. Dansk Standardiseringsråd (DS) har et fåtal af sådanne opgaver under sig (se bagest i hæftet).

Inden for store, vigtige områder nedsættes programkomitéer, der rådgiver om, hvilke områder, der skal udarbejdes standarder for. Dette gælder således i forbindelse med standarder til direktiver. CEN har således på nuværende tidspunkt tre programkomitéer, nemlig for områderne:

- byggeprodukter
- maskinsikkerhed
- gasapparatur.

Programkomitéer om personlige værnemidler og medicinsk udstyr er planlagt.

CENELEC har tilsvarende programkomitéer for områderne:

- grundlæggende elektronik
- udrustning til stærkstrømsanlæg
- konsumentvarer og udstyr til overvågning og styring.

CEN's og CENELEC's besluttende organer på standardiseringsområdet er to Bureau Technique (BT eller den tekniske bestyrelse), der mødes tre-fire gange om året for at nedsætte nye tekniske komitéer og overvåge disses arbejde og herunder påse, at procedurerne i forbindelse med høring og afstemning om forslag til Europæiske Standarder overholdes, samt kontrollere, at godkendte Europæiske Standarder indføres i medlemslandene som Nationale Standarder. I Danmark bliver sådanne standarder, uanset om de er udarbejdet af CEN eller af CENELEC, normalt betegnet DS/EN + nummer, hvor EN stor for Norme Européenne (Europæisk Standard).

Certificering:

Certificering betyder, at en uafhængig part erklærer, at et givet produkt eller system eller tjenesteydelse eller en persons kvalifikationer er i overensstemmelse med en given standard.

CENCER er CEN's system for at certificere, at et givet produkt er i overensstemmelse med en given Europæisk Standard.

CENCER's aktiviteter styres af CENCER's Styrekomité, der i øjeblikket har godkendt og planlagt certificeringsordning for en række edb-sprog og en række byggeprodukter, (se figur 2). Formand for CENCER Steering Committee er i dag direktøren for Dansk Standardiseringsråd.

Tilsvarende findes der inden for CENELEC's område en række certificeringsordninger for elektronikkomponenter, elektriske kabler m.v.

Direktiver efter »den ny metode«:

Vigtige arbejdsområder for CEN og CENELEC er de direktiver, der har forbindelse

med gennemførelsen af Det indre Marked.

Men det skal heller ikke overses, at begge organisationer også udfører betydningsfuldt standardiserings- og certificeringsarbejde inden for mange områder, der ikke er direktiv-specifikke, idet direktiver efter den »ny metode« først og fremmest udarbejdes inden for områder, der har betydning for sundhed, sikkerhed samt miljø.

Direktiver efter »den ny metode« udarbejdes fortrinsvist inden for områder, der omfatter grupper af produkter, såsom legetøj, maskiner m.v.

Det er derfor relativt få direktiver, der har nået et mere konkret stade. I figur 3 er disse nævnt, idet der samtidigt er angivet, om direktivet er vedtaget, om det har opnået status af fælles holdning i Rådet, om det er fremsat af Kommissionen, eller om det blot er planlagt.

Disse statusmæssige betegnelser refererer til forløbsoversigten i figur 1.

Figur 3

Direktiver efter »ny metode«

Vedtaget	Simple trykbeholdere Legetøj
Fælles holdning	Byggevarer Elektromagnetisk kompatibilitet
Fremsat	Maskinsikkerhed Personlige værnemidler
Planlagte	Metrologi (OIML) Gasapparatur Elektromedicinsk udstyr Udstyr til fjernelse af jord Hejse- og læsseudstyr

Standarder i forbindelse med direktiver:

Når EF-Kommissionen har udarbejdet et direktiv efter den ny metode, indgås kontrakt med CEN eller CENELEC om udarbejdelse af de standarder, der skal specificere de tekniske detaljer. EFTA deltager ofte i en sådan finansiering.

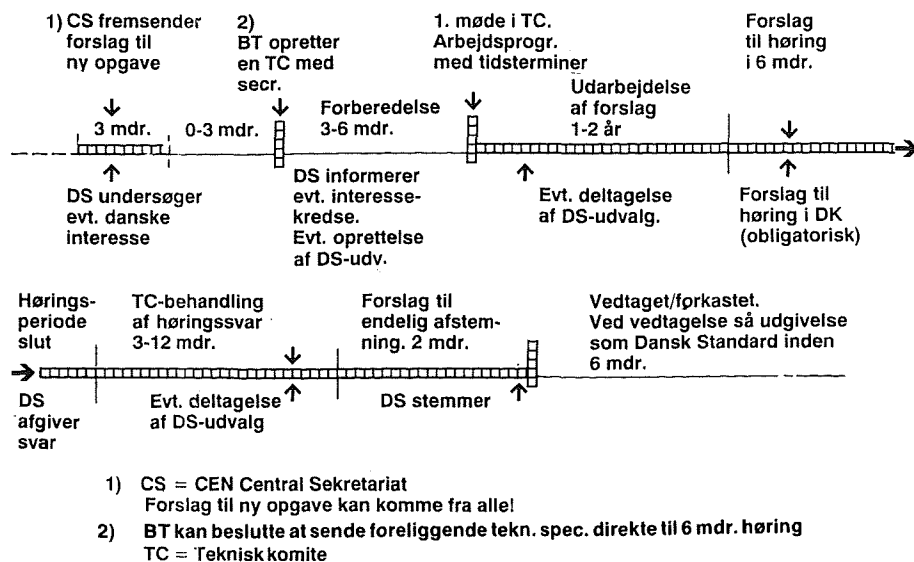
Arbejdsprogrammer udarbejdes i programkomitéerne med deltagelse af alle medlemslandenes specialister, og programmerne resulterer i, at Bureau Technique indenfor CEN og CENELEC (BT) opretter et antal Tekniske Komitéer (TC), hvori alle medlemmer opfordres til at lade sig repræsentere.

Dette foregår i Danmark ved, at Dansk Standardiseringsråd (DS) og Dansk Elektrotekniske Komité (DEK) retter henvendelse til alle interessenter, og såfremt der er interesse og økonomi til det, nedsættes et tilsvarende dansk standardiseringsudvalg, der sørger for, at danske interessenter tilgodeses. Princippet er her, som i alt andet standardiseringsarbejde, at **alle** interessekredse bør være med i arbejdet **fra starten**, hvor **indflydelsen er størst**.

I øvrigt er gangen i den europæiske standardiseringsproces som vist i figur 4 - i øvrigt uanset om der er sammenhæng med direktiver eller ej.

Figur 4

Diagram for udarbejdelse af EN

Europæisk certificering og prøvning:

I erkendelse af, at europæisk certificering og prøvning er lige så vigtig for det åbne indre marked som standardisering, arrangerede EF-Kommissionen 21.-23. juni 1988 en workshop om disse emner i Bruxelles med deltagelse af 800 interessenter fra industri, myndigheder, organisationer m.v.

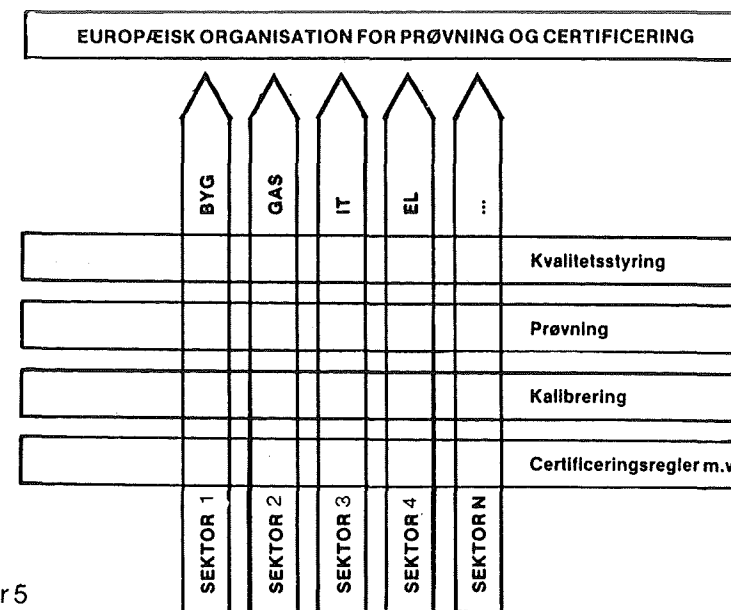
Konklusionen af denne workshop blev, at kommissionen har opfordret CEN og CENELEC til at medvirke ved dannelsen af en model som vist i figur 5.

Her planlægges europæisk certificering opdelt i sektorer, hvoraf endnu kun en enkelt er dannet, nemlig den Europæiske Komité for Certificering af Informations-teknologi-produkter.

I den overordnede model tænker man sig dannet vertikale sektorer, f.eks. om byggeprodukter, IT-produkter, gasapparatur, personlige værnemidler, elektromedicinsk apparatur osv.

Af horisontale elementer (ordninger med betydning for alle andre sektorer) tænkes først og fremmest på Kvalitetsstyring, Prøvning, Kalibrering, samt en generel funktion om regler, procedurer m.v.

Der foregår for øjeblikket intense drøftelser internt i CEN/CENELEC og med EF-Kommissionen om at udvikle denne model og iværksætte den med CEN/CENELEC som sekretariat.

Figur 5

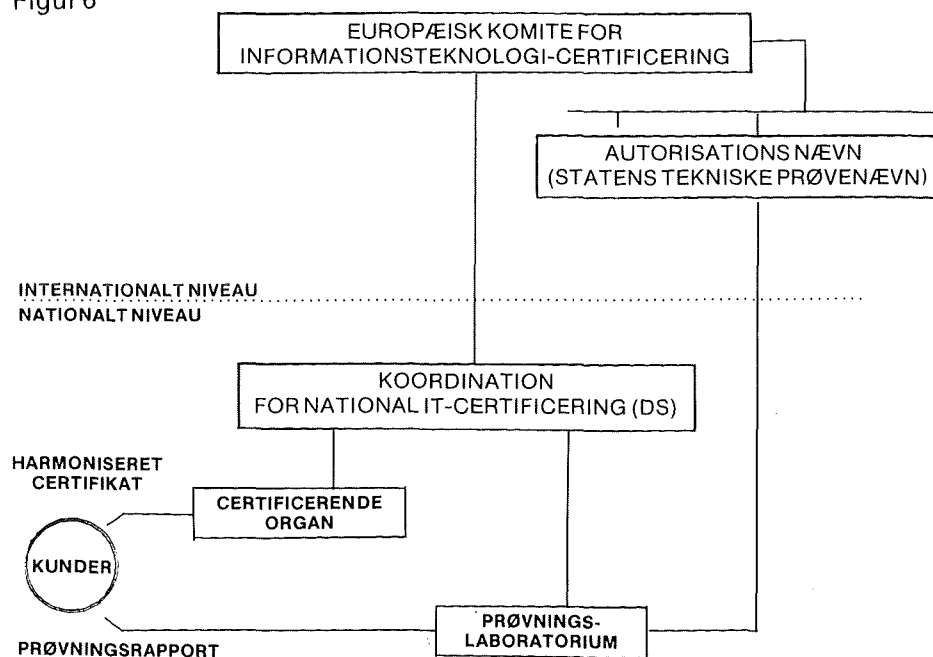
Certificering af informationsteknologi-produkter:

En typisk model for, hvordan de fremtidige arrangementer kan tænkes organiseret, er den netop underskrevne aftale om IT-certificering - se figur 6 (Certificering af informationsteknologi-produkter).

Her har hvert land udpeget et nationalt koordinerende organ til at repræsentere sig i den europæiske komité. I Danmark er det således Dansk Standardiseringsråd de interesserede parter har peget på, og DS's direktør har derfor på Danmarks vegne underskrevet aftalen.

Samme model arbejdes der på at få gennemført for området Certificering af kvalitetsstyringssystemer - en model, der forventes at kunne underskrives inden udgangen af 1990, idet der i den mellemliggende tid arbejdes på indgåelse af aftaler mellem de deltagende parter.

Figur 6

Den fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser m.v.:

EF-Kommissionens grundtanke om de åbne indre grænser er, at et produkt, der lovligt produceres og markedsføres i et medlemsland også lovligt skal kunne markedsføres i de øvrige 11 medlemslande.

Kommissionen påtænker derfor at lade fabrikanter, hvis produkter opfylder direktivernes grundlæggende sundheds- og sikkerhedskrav, forsyne disse produkter med Kommissionens EF-mærke.

Producenten kan opnå sikkerhed for, at hans produkter er »lovlige« på flere måder. En af disse kan være at lade produkterne certificere af CEN eller CENELEC og derefter forsyne dem med et af disse organisationers bomærker.

Eller han kan lade en national myndighed direkte godkende produktet - hvilket også ofte kan ske i forbindelse med en national certificeringsordning. Eller han kan på anden måde skaffe sig sikkerhed for, at produktet opfylder de grundlæggende krav.

Under alle omstændigheder spiller de Europæiske Standarder en afgørende rolle som basisdokument hvor udførlige specifikationer findes. Standarderne vil være et »must« i forbindelse med de åbne grænser, og standarder er også grundlaget for enhver certificeringsordning.

Vigtigt at være med fra starten

Den største indflydelse kan danske interessekrede få, hvis de er med **fra starten**.

Det er i starten, planerne lægges, og de første udkast skrives. Og enhver ved, at når det første udkast er skrevet, skal der meget til for at få rettet andet end kommaer.

Europæiske Standarder bliver fremtidens tekniske regelsæt i Europa og i Danmark.

Derfor må danske og andre landes interesser være med, hvor disse fremtidige regler skrives, så vort høje tekniske og miljømæssige stade bliver fremtiden i hele Europa.

Danske virksomheder kan kun konkurrere på et højt kvalitetsmæssigt niveau. Derfor må fremtidens Europæiske Standarder sigte efter et sådant højt niveau. Og det kan vi kun sikre ved at være med.

Det koster penge at deltage. Men det vil betale sig.

Dansk Standardiseringsråd og Dansk Elektroteknisk Komité er de to steder, man skal henvende sig, hvis man har ekspertise og ressourcer til at være med!

Yderligere information:

Yderligere information kan bl.a. hentes følgende steder:

DANSK STANDARDISERINGSRÅD,
der er dansk medlem af ISO og CEN, som er dansk GATT Informationscenter, og

som varetager Informationsproceduren (83/189) - en abonnementsordning om alle ny standardprojekter i Europa, opdelt på emner.
DS sælger Danske Standarder og de fleste udenlandske standarder. Har abonnementsordning for arbejdsrapporter fra alle TC'ere (Tekniske komitéer).

Aurehøjvej 12

2900 Hellerup

Telefon: 01 62 32 00

Telex: 15 615 DANSTA DK

Telefax: 01 62 30 77

Teletekst: 2381 11 92 03 DS STAND.

DANSK ELEKTROTEKNISK KOMITE,

der er dansk medlem af IEC og CENELEC, og som sælger IEC og CENELEC-standarder.

Strandgade 36, 1.

1401 København K.

Telefon: 01 57 50 50

Telefax: 01 57 63 50

INDUSTRIRÅDET,

hvis tekniske afdeling er medlemmerne behjælpelige med at fremskaffe oplysning af teknisk karakter fra eksportmarkederne, og som hjælper i spørgsmål om tekniske handelshindringer.

H.C. Andersens Boulevard 18

1553 København V.

Telefon: 01 15 22 33

Telefax: 01 32 32 81

UDENRIGSMINISTERIET,

hvis database UDIM rummer oplysninger om direktiver og direktivforslag samt disses stade i udviklingsforløbet.

Asiatisk Plads 2

1402 København K.

Telefon: 01 92 00 00.

I øvrigt har alle **hovedorganisationer** og en lang række **styrelser** m.v. informationer inden for deres respektive sagsområde.

Danske Sekretariater for europæisk standardiseringsarbejde inkl. kontaktpersoner hos DS:

Mekaniske basiskomponenter og grundstandarder:

TC 105 - (P) Valves and fittings to equip radiators:

DS Sekretariat: Helge Schouboe Carlsen.

Metalliske materialer:

TC 121 - (P) Welding

DS Sekretariat: Jørgen Hagelund.

Forbrugerspørgsmål (herunder tekstilstandardisering og andre varegrupper)

TC 52 - (P) Safety of toys

DS Sekretariat: Lars Brogaard

Transport, varedistribution og emballage:

TC 100 - (P) Tactile danger warnings on packaging

DS Sekretariat: Flemming Sommer.

Byggeri:

TC 124 - (P) Timber structures

DS Sekretariat: DIF Normsekretariat, telefon 01 15 65 65.

Energi:

TC 107 - (P) Pre-fabricated district heating pipe systems:

DS Sekretariat: Carl Michael Ilving.

KOMMISSIONEN
FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER

Presse- og Informationskontor

HOJBROHUS • Østergade 61 • Postbox 144 • 1004 København K • Telefon 01 14 41 40